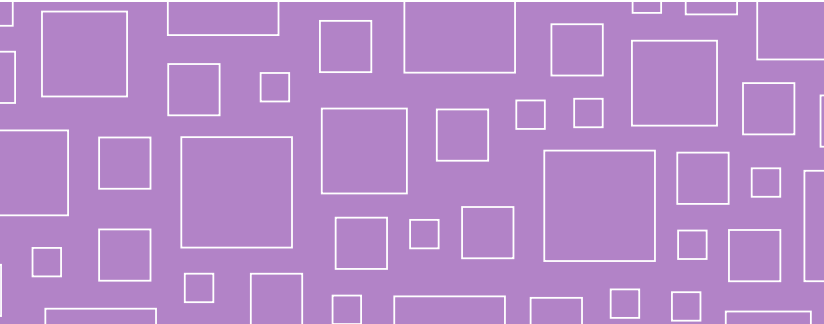

saMBO-ICT

Jaarverslag 2016

Dit jaarverslag is opgesteld als een verantwoording aan de deelnemende en financieel bijdragende instellingen van saMBO-ICT. In het document wordt inhoudelijk verslag gedaan van datgene wat in 2016 onder de vlag van saMBO-ICT is uitgevoerd.

Versiebeheer

Versie	Datum	Opmerkingen
0.1	9 januari 2017	Eerste conceptversie
0.2	23 januari 2017	Tweede conceptversie
1.0	31 januari	Definitief voor bestuursvergadering 7 feb. 17

Inhoudsopgave

1	SAMENVATTING	4
2	RELEVANTE THEMA'S IN 2016	5
3	ACTIVITEITEN IN 2016	14
4	PROGRAMMA'S	20
5	COMMUNICATIE	28
6	ORGANISATIE	31
7	FINANCIEEL	33

1 Samenvatting

Dit jaarverslag is opgesteld als een verantwoording aan de deelnemende en financieel bijdragende instellingen van saMBO-ICT. In het document wordt inhoudelijk verslag gedaan van datgene wat het afgelopen jaar onder de vlag van saMBO-ICT is uitgevoerd.

De activiteiten in 2016 waren gebaseerd op het nieuwe meerjarenplan 2016-2018 van saMBO-ICT. Maar naast dit meerjarenplan is er ook aan nieuwe thema's gewerkt, die op dat moment van belang geacht werden, zoals de start van het programma rond Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy.

In 2016 waren er op verschillende terreinen thema's waar saMBO-ICT aandacht aan heeft gegeven. De thema's zijn onder te verdelen in onderwijs, de organisatie van het onderwijs, verantwoording en de IT-functie. Daarmee komen de thema's overeen met de opzet van het meerjarenprogramma van saMBO-ICT.

De activiteiten die saMBO-ICT heeft uitgevoerd hebben onder andere betrekking op conferenties, gebruikersdagen en activiteiten van gebruikersgroepen. Daarnaast zijn er veel bijeenkomsten geweest in het kader van concrete projecten of publicaties of zijn werkgroepen samengekomen. Ten slotte heeft saMBO-ICT zelf geparticipeerd in samenwerkingen.

Het meest ingrijpende project voor de instellingen en voor saMBO-ICT was de migratie naar het nieuwe BRON. Alle activiteiten, van regiobijeenkomsten tot veldtesten, waren gericht op een soepele implementatie in januari 2017. De voorbereidingen hebben begin december geleid tot de beslissing om de overstap naar het nieuwe BRON definitief in gang te zetten.

In 2016 is het project iFoV uitgevoerd via de diverse programmalijnen. Nadruk heeft gelegen op de onderwerpen kwalificatiestructuur en bpm. Op beide thema's zijn diverse publicaties verschenen en zijn er bijeenkomsten geweest. Daarnaast zijn de activiteiten ook gericht op de bewustwording van instellingen en leveranciers over de impact die Focus op Vakmanschap kan hebben op de informatievoorziening.

Naast dit programma is in 2016 verder gewerkt aan het concretiseren en realiseren van de MBOcloud. Enerzijds door het ontwikkelen van een centrale voorziening door SURF. Aan de andere kant is veel werk gemaakt bij de regio op de markt, via contacten met uitgevers en distributeurs. Medio 2016 is besloten een tussenfase in te lassen, eerst inzicht geven aan instellingen om daarna een centrale voorziening te realiseren.

In 2016 is het programma Informatiebeveiliging en privacy (IBP) afgesloten, maar zijn de activiteiten voortgezet in de vorm van een gebruikersgroep. Het normenkader is 'bevroren' in een versie die in de zomer is gepubliceerd. De activiteiten zijn vooral gericht geweest op bewustwording van instellingen en hun personeel.

Communicatie via verschillende kanalen is essentieel voor saMBO-ICT. Ook in 2016 is elke zes weken een nieuwsbrief uitgebracht. Daarnaast blijven instellingsbezoeken, publicaties en de website belangrijk om als saMBO-ICT zichtbaar te blijven.

Met betrekking tot het vaste personeel is sprake van een stabiele situatie. Alle programma's en projecten deden in 2016 een extra beroep op deze vaste kern. Daarnaast was het nodig om flexibel personeel in te zetten op de programma's iFoV, MBOcloud en IBP.

Op financieel gebied is de structuur voortgezet waarbij saMBO-ICT met de MBO Raad een fiscale eenheid voor de omzetbelasting vormt. In het voorjaar 2017 publiceren wij de jaarrekening.

2 Relevante thema's in 2016

In 2015 is de basis voor de activiteiten van het meerjarenplan 2016-2018 gelegd. De thema's die in het beleidsplan aan de orde kwamen zijn opgepakt. In de volgende paragrafen zijn de thema's genoemd en is beschreven welke activiteiten rond dat thema zijn uitgevoerd.

2.1 Meerjarenplan 2016-2018

Centraal staan in dit plan voor de komende jaren de volgende drie thema's:

- MBO in beweging;
- Evenwichtige keuzes;
- Een nuchtere blik op ICT.

Deze drie thema's zijn verwerkt in verschillende programmalijnen. Het meerjarenplan is in het najaar van 2015 tijdens verschillende bijeenkomsten gepresenteerd, zoals de conferentie van saMBO-ICT, maar ook bij gebruikersbijeenkomsten. De volledige versie met analyse en uitdieping van de verschillende acties is digitaal beschikbaar op de website van saMBO-ICT.

2.2 De iAgenda

In 2014 is een eerste versie van de iAgenda opgesteld. Deze lijst is opgesteld in samenwerking tussen MBO Raad, OCW, DUO, SBB en saMBO-ICT. De iAgenda bestaat uit een lijst met alle beleidsmaatregelen die op stapel staan voor de komende jaren en een meer of mindere i-component hebben. Maar ook geeft het zicht op de acties die vanuit de sector zelf zijn gestart of nog gaan starten. De iAgenda geeft de uitdaging goed weer waar de instellingen mee te maken hebben. Na deze eerste versie van de iAgenda wordt sinds 2015 met regelmaat door dezelfde partijen een nieuwe versie gepubliceerd. Daarin zijn logische eenheden geclusterd. De iAgenda is geen statisch document, maar wordt geregeld bijgehouden, geactualiseerd en gepubliceerd.

CATEGORIËN	Nr	Onderwerp	Buikonderwerp	Oorsprong	Status	Verwachting	Bevrijdingsdatum	Opmerkingen
MBO EN BEWEGING	1	Personen leersituatie	Verplicht jaar	OCW	In werking getreden	8/10/16	x	
	2	Leertijd jaar	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	3	Onderwijs en keuzes	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		In werking getreden, maar voor DUO zijn veel jaren van toepassing voor personen. Voor EZ onderdelen 1/10/16 ingesloten.
	2.1	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2.2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2.3	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	3.1	Versterking onderwijs naar het mbo	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Overname samenwerkingsverbanden	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
VERKENNING	1	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	2	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	3	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	4	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	5	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	6	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	7	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	8	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	9	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	10	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	11	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	12	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	13	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	14	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		
	15	Verkenning	OCW	In werking getreden	8/10/16	x		

2.3 Onderwijs

2.3.1 Visie

Het mbo blijft zich ontwikkelen, onder andere door doelgroepgericht onderwijs te bieden. Kennisnet laat, met ondersteuning vanuit saMBO-ICT, in de publicatie "Dat kan bij ons niet!" zien dat het mbo zich aan het vernieuwen is. Nieuwe vormen van onderwijs vragen ook om een andere manier van ondersteuning met ICT. In de publicatie wordt naast een aantal casussen van instellingen aandacht gegeven aan die andere benadering vanuit de ICT-mogelijkheden. Daarmee is de publicatie breder dan de beschrijving van een aantal mooie onderwijsvormen.

In een later hoofdstuk zal nader worden ingegaan op het programma Informatiebeveiliging. In 2016 is een zogenaamde "IBP Box" uitgereikt aan nagenoeg alle colleges van bestuur. De box is bedoeld om instellingen in staat te stellen om zelf hun beleid te ontwikkelen. Daarbij is bewustwording bij (onderwijs)personeel van groot belang.

Het betrekken van colleges van bestuur bij de ontwikkelingen op het gebied van Informatievoorziening en ICT is van belang. In 2016 is, samen met de MBO Raad, uitvoering gegeven aan de Stuurgroep Bedrijfsvoering. Doel is om bestuurders meer te betrekken, zodat ook de bestuurlijke kant kan worden meegenomen in deze ontwikkelingen. Veel ICT onderwerpen vragen om bestuurlijke aandacht. Uiteindelijk heeft de stuurgroep als doel om aan een gezamenlijke iStrategie voor de sector te werken.

Activiteiten in 2016:

- Uitgave "Dat kan bij ons niet!";
- Uitgave "IBP Box" voor colleges van bestuur;
- Organisatie bijeenkomsten stuurgroep bedrijfsvoering.

2.3.2 Professionaliseren

In 2016 werd het professionaliseren op het gebied van deelnemers-administraties (DA) en Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) voortgezet. Daarnaast is een nieuwe leergang gestart rondom het thema van Onderwijslogistiek.

Voor de deelnemersadministraties (DA) organiseert saMBO-ICT gedurende een aantal jaren een leergang. Deze is indertijd gestart omdat voor de doelgroep geen opleiding beschikbaar was. Onderwerpen zijn onder andere wet- en regelgeving, vsv, bekostiging enz. Het belang van een goed opgeleide administratie neemt alleen maar toe, mede door de vernieuwing van de uitwisseling met BRON. In 2016 is, samen met de doelgroep, gekeken naar de invulling van de opleiding. Dat heeft geresulteerd in enkele aanpassingen, maar ook met het starten van themabijeenkomsten.

Op het gebied van Informatiebeveiliging en privacy zijn verschillende scholingen georganiseerd. Deze meerdaagse cursussen zijn in de vorm van masterclasses uitgevoerd. Onderwerpen waren in 2015 de masterclass Informatiebeveiliging en de masterclass Privacy. In totaal zijn ongeveer 60 mensen geschoold.

Onderwijslogistiek houdt zich bezig met het organiseren van onderwijs. Met de komst van de nieuwe kwalificatiestructuur en de roep om meer flexibiliteit, staat het onderwerp sterk in de belangstelling van instellingen. saMBO-ICT heeft daarom een leergang ontwikkeld, samen met het hoger onderwijs, om instellingen kennis aan te reiken om aan de slag te kunnen met onderwijslogistiek. In het najaar van 2016 is de leergang gestart met 20 cursisten.

Activiteiten in 2016:

- Herontwerp en uitvoeren van een leergang DA;
- Organisatie van themadagen;
- Ontwikkelen en uitvoeren masterclasses IBP;
- Ontwikkelen en uitvoeren leergang Onderwijslogistiek.

2.3.3 Lerarenregister

In 2016 is saMBO-ICT gevraagd om mee te denken over de (technische) implementatie van het Lerarenregister. Dit heeft zich o.a. geuit in het vroegtijdig betrekken van leveranciers bij de uitwerking van de technische specificaties en het maken van concrete realisatie afspraken. Dit

uiteraard binnen het kader van de (nog niet bekrachtigde) wet- en regelgeving en de publieke onrust met betrekking tot dit onderwerp.

2.3.4 Leermiddelen (Edu-K)

In 2015 heeft het programma iECK een vervolg gekregen met het platform Edu-K, waar de onderwijssectoren, uitgevers, distributeurs en softwareleveranciers afspraken maken over standaarden. Die standaarden moeten de processen rondom bestellen, betalen en gebruik van materiaal sterk verbeteren. Zo is onder andere gewerkt aan de totstandkoming van UWLR, een standaard waarmee resultaten van een educatieve toepassing teruggeleverd kan worden aan bijvoorbeeld een begeleidingstoepassing.

Belangrijk onderwerp is de nummervoorziening. Deze is bedoeld om een pseudoniem te kunnen genereren die in de leermiddelenketen gebruikt kan worden. Dit pseudoniem is gebaseerd op bsn, maar is niet terug te herleiden. Het zorgt er mede voor dat studenten die tussen instellingen switchen, gebruik kunnen blijven maken van hun digitale leermiddelen.

Veel van de activiteiten rond leermiddelen zijn opgepakt binnen het programma MBOcloud (waarover later meer). Daar is, op basis van de standaarden die binnen ECK zijn afgesproken, de aanzet gegeven tot een centrale voorziening. Doel is het ontwikkelen van een open markt voor de aanschaf van leermiddelen. In 2016 is besloten om het programma eerst vooral te richten op transparantie (benchmark) en bewustwording (o.a. juridisch kader).

Activiteiten in 2016:

- Uitbreiding van het aantal ECK-instellingen;
- Deelname aan het platform en tactische overleggen Edu-K;
- Uitvoering van programma MBOcloud.

2.3.5 Examinering

Op het gebied van examinering zijn op een aantal terreinen activiteiten ontplooid door saMBO-ICT:

- Het mogelijk gebruik van Facet voor beroepsgerichte kennisexamens;
- Uitwisseling van gegevens over de examinering taal en rekenen.

Elders in dit jaarverslag in hoofdstuk 4 wordt hierop uitgebreider ingegaan.

2.4 Organiseren van onderwijs

2.4.1 Aanmelden, inschrijven en digitaal ondertekenen

In het saMBO-ICT-project Digitaal ondertekenen is een mooie mijlpaal bereikt. Eind mei 2016 is de eerste met DigiD ondertekende officiële onderwijsovereenkomst retour ontvangen door een ROC. Deze was zonder aankondiging vooraf verzonden en binnen vier uur weer getekend binnen. En ook de respons op de overige ruim 70 verstuurd overeenkomsten is tevredenstellend. Dit resultaat toont aan dat de drempel voor de deelnemers laag ligt. De betreffende instelling heeft het DigiD-assessment met positief resultaat doorlopen. Doordat ook goede voortgang zit in het koppelen met administratiesystemen en het, in nauwe samenwerking met OCW en de MBO Raad, afschaffen van de ouderhandtekening voor minderjarigen op de BPV Overeenkomst, worden belangrijke stappen gezet om de drempels voor digitaal ondertekenen weg te nemen. Voor de Onderwijsovereenkomst is de grootste hobbel nu nog de ouderhandtekening bij minderjarigen en bij de BPV Overeenkomst is nog helderheid nodig of de accountants de ondertekening van BPV Overeenkomsten door leerbedrijven met goed beheerde en beveiligde e-mail/sms accepteren als rechtsgeldig. Verder wordt nog gewerkt aan een routeboek voor de implementatie van digitaal ondertekenen voor instellingen die er mee aan de slag willen.

Op het gebied van aanmelden is een verkenning uitgevoerd naar de bestuurlijke kanten van het proces van aanmelden en inschrijven. Deze verkenning laat zien dat het proces per instelling of soorten opleidingen verschilt, maar dat dit vooral betrekking heeft op de doorlooptijden en de benaming van processtappen. De verkenning zal verdere input geven voor de discussie over voorzieningen rondom aanmelden en inschrijven.

In 2016 is gewerkt aan de voorbereiding van het project "vroegtijdige aanmelding". Het project volgt op wetgeving die studenten verplicht om zich voor 1 april aan te melden bij een mbo. Om te zorgen dat de scholen in het voortgezet onderwijs informatie hebben over de aanmelding van hun leerlingen, moet informatie worden teruggekoppeld van een mbo instelling naar het VO. Om het landelijk beeld te realiseren, is een centrale voorziening nodig. Samen met het voortgezet onderwijs, gemeenten wordt gewerkt aan de realisatie van een dergelijk centraal knooppunt. In 2016 zijn de voorbereidingen met stuurgroep en projectgroep gestart. Belangrijk element was een marktconsultatie, om na te gaan welke opties voor realisatie wenselijk en mogelijk zijn.

Activiteiten in 2016:

- In het echt gestart met digitale ondertekening van Onderwijsovereenkomsten door meerderjarige studenten met DigiD bij één van de instellingen van de werkgroep;
- Bijdragen geleverd om te komen tot afschaffing van de ouderhandtekening op de BPV Overeenkomst;
- Activiteiten ontplooit gericht op het geaccepteerd krijgen van digitale ondertekeningmethoden voor alle partijen die Onderwijsovereenkomst en BPV Overeenkomst moeten ondertekenen;
- In samenwerking met het IBP programma van saMBO-ICT documentatie ontwikkeld over beveiligingsgerelateerde zaken, bijvoorbeeld de audit t.b.v. DigiD;
- Kennis en informatie uitgewisseld tussen onderwijsinstellingen en leveranciers, die geïnteresseerd zijn in de bouw van een koppeling met het Digitaal ondertekensysteem. Door de instellingen van de werkgroep zijn deze koppelingen ook getest;
- Diverse presentatie en voorlichting op conferenties, gebruikersdagen en andere bijeenkomsten.
- Verkenning aanmelden en inschrijven (bestuurlijk)
- Opzet project "vroegtijdige aanmelding"
- Uitvoering marktverkenning voorziening "vroegtijdige aanmelding"

2.4.2 BPV Keten

Tegelijk met Doorontwikkelen BRON is een begin gemaakt met de optimalisatie van de informatieketen rond BPV. Het doel van deze optimalisatie is om te zorgen dat partijen binnen de BPV-keten beter kunnen beschikken over de benodigde en meest actuele gegevens. Belangrijk uitgangspunt hierbij is de rolzuiverheid van de partijen die gegevens aan elkaar leveren. Via de huidige BRON uitwisseling kan men leerbedrijven identificeren (= LeerbedrijfID achterhalen) en verifiëren of het leerbedrijf geaccrediteerd is. Dit kan ook door de white label koppeling van SBB in te zetten. DUO heeft formeel geen rol in het identificeren en verifiëren van leerbedrijven, dus wordt dat onderdeel niet meer opgenomen in het Doorontwikkelde BRON. Alle instellingen zullen dus - als ze gebruik willen maken van een geautomatiseerde identificatie en/of verificatie - gebruik moeten maken van de white label koppeling van SBB. Om dat zo optimaal mogelijk te maken is deze white label koppeling verbeterd en omgebouwd naar dezelfde technische standaard (Edukoppeling) als de nieuwe BRON uitwisseling. De nieuwe white label koppeling wordt ook uitgebreid met een mutatieservice, zodat SBB aan de instellingen de verandering in de erkenning, bij die leerbedrijven waar de school studenten geplaatst heeft, levert. Bijvoorbeeld een intrekking van een accreditatie. Zie voor de details van de berichten het Programma van Eisen white label 2.0.

Bovenstaande levert nog wel de vraag op hoe geborgd gaat worden dat de kwaliteit van de informatie over BPV in BRON goed op orde blijft. In het huidige BRON wordt dat meegenomen in het Dashboard. Echter, DUO beheert deze gegevens niet meer. De MBO Raad en SBB hebben afgesproken samen met een oplossing te komen. De afspraken hierover zijn gemaakt en worden begin 2017 afgestemd met DUO, het Ministerie van OCW en de Onderwijsinspectie.

Activiteiten in 2016:

- Regulier overleg saMBO-ICT en SBB omtrent informatievoorziening;
- saMBO-ICT heeft een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van White Label2.0. Deze ontwikkeling is zoveel mogelijk meegenomen in het programma Doorontwikkelen BRON.

2.5 Sturing en verantwoording

2.5.1 Regulier overleg

Vanwege de keten rondom BRON is regelmatig goed overleg met de betrokkenen noodzakelijk. saMBO-ICT heeft daartoe ook in 2016 geparticipeerd in zowel het Gebruikersoverleg MBO als ook het bijbehorende Technisch overleg. In deze overleggen komen zowel operationele issues als toekomstige ontwikkelingen, vaak naar aanleiding van gewijzigde wet- en regelgeving aan de orde. Hoewel Doorontwikkelen BRON in 2016 veel aandacht vroeg, was ook het overleg rondom het in productie zijnde BRON noodzakelijk.

Activiteiten in 2016:

- Maandelijks bijwonen Gebruikersoverleg MBO.

2.5.2 Doorontwikkelen BRON Inwinnen en Bekostigen

In 2014 en 2015 zijn de plannen gemaakt en de specificaties grotendeels opgesteld voor de Doorontwikkeling van BRON mbo. Dat betreft de subprojecten MBO Inwinnen en MBO Bekostigen. MBO Inwinnen betreft de nieuwe manier van uitwisselen met de nieuwe registers Deelname en Onderwijsresultaat van DUO in Groningen. MBO Bekostigen betreft de vernieuwing van de informatie vanuit Bekostiging in Zoetermeer, waarbij door middel van berichten nagenoeg direct de voorlopige bekostigingswaarde en onderliggende grondslagen worden teruggekoppeld.

Om de gemaakte plannen en opgestelde specificaties werkelijkheid te maken, is in 2016 onder leiding van een programmamanager van OCW door alle ketenpartners gewerkt aan de livegang in januari 2017. Er is gewerkt aan:

- Vervolmaking van de specificaties, het Programma van Eisen;
- Realisatie van de software bij alle ketenpartners;
- Ketentest met alle betrokken leveranciers en instellingen die geen SAAS applicatie hebben;
- Veldtest met alle 66 bekostigde instellingen, niet alleen om de software te testen, maar ook om er bekend mee te raken, zodat de procedures en instructies op de instellingen waar nodig bijgesteld konden worden;
- Voorbereiding van de conversie door DUO en instellingen door het oplossen van meldingen uit de proefconversies;
- Uitvoeren van de conversie door DUO;
- Voorbereiden van de Livegang.

Voor meer informatie over bovengenoemde activiteiten verwijzen we naar de programmapagina's Doorontwikkelen BRON op de website van saMBO-ICT.

Al de genoemde inspanningen hebben er toe geleid dat de keten er klaar voor is om in januari 2017 de instellingen aan te sluiten op het nieuwe BRON. Eén onderdeel was niet op tijd gereed om mee te lopen in de afgesproken planning: het Definitieve bekostigingsproces wat elk jaar na 1 juli plaatsvindt bij DUO Zoetermeer. Hiervoor is in maart-april 2017 een kleine veldtest gepland, zodat dit nog op tijd voor 1 juli 2017 in gebruik kan worden genomen. Ook is het de bedoeling dat in 2017 het project MBO Informatiediensten gerealiseerd wordt, waarin onder andere Teruglevering van Vooropleidingsgegevens zit.

Bijdrage saMBO-ICT aan bovengenoemde activiteiten in 2016:

- Maandelijks bijwonen Werkgroep Doorontwikkelen BRON;
- Maandelijks bijwonen Projectgroep Doorontwikkelen BRON;
- Deelname in het Implementatieteam, die Draaiboeken opstelde, Regiobijeenkomsten organiseerde, contacten met leveranciers onderhield, alle instellingen bezocht en de instellingen volgde met behulp van een dashboard;
- Beheer van de webpagina's van het programma;
- Presentaties over Doorontwikkelen BRON op conferenties, gebruikersdagen, Leergangen, etc.

2.5.3 Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)

RIO heette tot de zomer van 2016 OnderwijsAanbod, vaak afgekort als OA. Omdat deze naam de lading niet goed dekte, is de naam veranderd.

Het in 2015 ontwikkelde model voor alle onderwijssectoren is in 2016 nader uitgewerkt en toegespitst op het mbo. Voor het deel dat een wettelijke basis heeft, is DUO begonnen aan de realisatie ervan. Voor het deel dat van en voor de mbo-sector zelf is, is de discussie gevoerd over de wenselijkheid en prioriteitsstelling van de verschillende onderdelen en de daarvoor benodigde governance. Voor 2017 staat de realisatie en een begin van de implementatie ervan gepland.

Activiteiten in 2016

- Bijdragen aan projectgroep RIO;
- Opzetten van en bijdragen aan werkgroep RIO.

2.5.4 Kwalificatiestructuur

Hoewel de Herziene kwalificatiestructuur per augustus 2016 officieel van start ging, heeft saMBO-ICT het grootste deel van de bijdrage in de voorliggende jaren in de voorbereiding gedaan door bijvoorbeeld het uitbrengen en bijwerken van een generiek Programma van Eisen. Dat neemt niet weg dat in 2016 de activiteiten zijn voortgezet.

Voor de implementatie van keuzedelen, niet alleen in het onderwijsproces, maar ook in het logistieke en administratieve proces zorgen op de instellingen voor heel wat uitdagingen. Kennisdeling en uitwisselen van ervaring waren daarom erg welkom en zullen ook in 2017 voortgezet worden.

Overleg met de verschillende ketenpartners bleef ook in 2016 noodzakelijk, bijvoorbeeld over de manier waarop de Herziene kwalificatiestructuur wordt uitgeleverd aan de leveranciers, over de monitor keuzedelen en de AmvB certificaten. Overleg tussen de verschillende lijnen onder leiding van de Regieorganisatie van OCW en informatiebijeenkomsten met de leveranciers bleken bij dergelijke onderwerpen heel nuttig ter afstemming tussen beleid en uitvoering.

Activiteiten in 2016:

- Ondersteuningsprogramma voor leveranciers;
- Deelname in "lijnenspeloverleg" t.b.v. afstemming met andere lijnen;
- Organisatie van kennisdeling en uitwisselen van ervaring tussen de onderwijsinstellingen.

2.5.5 Horizontale verantwoording

MBO Transparant is gericht op horizontale verantwoording. In MBO Transparant worden de belangrijkste kengetallen van de instellingen centraal gepubliceerd. De scholen kunnen zelf hun eigen cijfers toelichten. In 2016 is een begin gemaakt met de uitbreiding van de set kengetallen met overhead en studiewaarde. De definities van deze kengetallen worden vastgelegd in de MBO Informatie-encyclopedie, zodat instellingen zelf kunnen nagaan hoe deze zijn berekend. De site wordt beheerd door Kennisnet en valt onder verantwoordelijkheid van de MBO Raad en saMBO-ICT. Er is een gebruikersgroep MBO Transparant die meedenkt met de verdere ontwikkelingen.

Activiteiten in 2016:

- Deelname gebruikersgroep MBO Transparant;
- Aanzet tot uitbreiding van MBO Transparant.

2.6 De IT Functie

2.6.1 MBOcloud

De belangrijkste activiteit in dit domein is het programma MBOcloud. De activiteiten en de resultaten worden in hoofdstuk vier behandeld.

2.6.2 Informatiemanagement

Informatiemanagement was ook in 2016 een thema. Instellingen hebben informatiemanagement op verschillende manieren ingericht. Er is veel aandacht besteed aan de inrichting van de processen binnen de instelling. Soms is er nog onduidelijkheid over de rol en positie van de informatiemanager. De informatiemanagers worden ondersteund met een actief netwerk, dat viermaal per jaar bij elkaar komt. Hierin werken Kennisnet en saMBO-ICT samen bij de organisatie en inhoud van de bijeenkomsten.

In 2016 is vooral aandacht besteed aan:

- Student als vertrekpunt van informatiemanagement;
- De positionering van informatiemanagement (Rik Maes);
- Trends rondom ICT in het onderwijs;
- Onderwijsbenodigdheden;
- De uitvoering van iAgenda;
- Onderwijsbenodigdheden en de rol van de informatiemanager.

2.6.3 ICT Monitor

Het jaar 2015 was het derde jaar waarbij de ICT Monitor is uitgevoerd, een overzicht van de stand van zaken op het gebied van ICT in de sector mbo. De resultaten zijn in januari 2016 gepubliceerd in een rapport. Aan deze derde monitor hebben 27 instellingen deelgenomen (waarvan er 11 aan alle drie de jaargangen hebben deelgenomen). De resultaten zijn met alle instellingen gedeeld. Voor het eerst zijn er trends zichtbaar in de resultaten. De inhoud van de vragenlijst is beperkt aangepast in deze derde editie. Voor het eerst geeft de monitor enig inzicht in de trends over drie jaren. De eerstvolgende monitor zal in 2017 worden uitgevoerd. Er is dus gekozen om deze elke twee jaar uit te voeren.

Activiteiten in 2016:

- Opstellen van de rapportage;
- Publicatie van de ICT Monitor;
- Communicatie en presentaties rondom de ICT Monitor.

2.6.4 Aanbestedingen/Inbestedingen

In 2016 is het merendeel van de instellingen aangesloten bij SURF. De instellingen hebben daardoor een inbestedingsrelatie met SURFmarket en SURFnet. Daarmee kunnen deze instellingen gebruik maken van het gezamenlijk inkopen van licenties en diensten. Met SURF zijn afspraken gemaakt met betrekking tot het licentiepakket voor het MBO. Ook is samen met SURF de voorlichting naar instellingen geregeld. De communicatie tussen de sector mbo en SURF verloopt via de zogenaamde CSC-structuur. Elke aangesloten instelling heeft een coördinerend SURF contactpersoon (CSC). Door saMBO-ICT worden samen met SURF geregeld bijeenkomsten georganiseerd van deze CSC's met SURF.

De licenties voor Adobe en Microsoft werden in 2016 nog afgenomen bij SLBdiensten. In 2017 zal dat veranderen voor Adobe. Met SLBdiensten is geregeld overleg in de vorm van een gebruikersgroep SLBdiensten.

Activiteiten in 2016:

- Communicatie rondom overgang naar SURF;
- Besprekingen SURFnet, SURFmarket en SLBdiensten;
- Uitvoering overleggen in de CSC-structuur;
- Gebruikersgroep SLBdiensten.

2.6.5 Standaarden en borging

Architectuur is als het fundament van een gebouw. Het is belangrijk om daarop te bouwen, anders zou de boel verzakken. Anderzijds is de functie beperkt. Het fundament geeft geen woongenot, en beschermt je niet tegen kou en regen. Dat maakt architectuur, volkomen onterecht, vaak een

onderwerp van specialisten. Dat geldt ook nog teveel voor de referentiearchitectuur in het mbo (Triple A) en over de sectoren heen, in ROSA.

Op verschillende plekken wordt architectuur ontwikkeld die belangrijk is voor onderdelen van de instellingen. Zo worden in iECK standaarden ontwikkeld rondom leermiddelen en toetsing. Binnen de gezamenlijke referentiearchitectuur in het kader van SION wordt vooral aandacht gegeven aan de overdracht van informatie tussen instellingen onderling of met de overheid.

De Standaardisatieraad van Edustandaard moet de plek worden waar standaarden in het onderwijs beheerd en uitgedragen worden. saMBO-ICT heeft in 2016 bijgedragen aan deze raad en aan de onderliggende structuur van Architectuurraad en werkgroepen.

Zonder direct van een traditie te willen spreken is het ook eind 2016 weer gelukt de Triple A-encyclopedie te updaten. Omdat in de vorige revisie al grootschalig onderhoud was verricht aan BRON en de kwalificatiestructuur is deze keer de update bescheiden van omvang. Opvallend is de toevoeging van het nieuwe proces 'aanmelden'. Bij de totstandkoming van de Triple A-encyclopedie is dit proces er bewust uit gelaten. Vroegtijdig aanmelden, plaatsingsrecht en het uitwisselen van (doorstroom)dossiers maakten een herijking van dit standpunt noodzakelijk.

Aangepaste onderwerpen:

- Verwijdering oude BRON;
- Aanmelden en inschrijven;
- Digitale overdracht van deelnemer gegevens.

Voor 2017 staat in ieder geval verzuim als aandachtspunt op de lijst, gevolgd door de nog volgende ontwikkelingen vernieuwde BRON.

Activiteiten in 2016:

- Deelname aan projecten Referentie architectuur onderwijs;
- Bijdrage aan Standaardisatie- en architectuurraad van Edustandaard;
- Aanpassingen en update Triple A-encyclopedie.

2.6.6 Documentmanagement

Omdat de invoering van het nieuwe BSD (Basis Selectie Document) en DSP (Document Selectieplan) met een jaar was vertraagd, is de extra tijd benut voor aanscherping en verfijning. Per 01-08-2017 treedt het nieuwe BSD en DSP in werking.

Voorjaar 2017 zal er een 'best practice' document verschijnen waarin een aantal instellingen de geleerde lessen deelt met betrekking tot de implementatie van documentmanagement binnen een instelling. Hieraan is in 2016 een begin gemaakt.

Ook is er in 2016 een functioneel ontwerp gemaakt m.b.t. bewaartermijnen van data in (kernregistratie)systemen. Na een juridische check zal dit functioneel ontwerp verwerkt worden in de generieke bewerkersovereenkomst mbo, op weg naar implementatie ervan binnen de diverse systemen.

Activiteiten in 2016:

- Bijeenkomsten rondom het thema;
- Samenwerking met FSR;
- Opstellen functioneel ontwerp bewaartermijnen kernregistraties.

2.6.7 Informatiebeveiliging en Privacy

Nadat in 2015 een fundament gelegd is voor instellingen om het beleid te ontwikkelen voor IBP binnen de instellingen, is in 2016 verder gewerkt aan de implementatie. Het uitgevoerde programma bestond uit de volgende onderdelen:

- Normen en toetsingskader;
- Assessment, audit en benchmark;
- Organisatie en processen;

- Kennisontwikkeling en Scholing;
- Privacy.

Aan het begin van 2016 is het programma afgerond en over gegaan naar een structurele situatie. Daarbij is een gebruikersgroep en netwerk IBP in gang gezet in samenwerking met SURF en Kennisnet. Aan dit programma wordt in hoofdstuk vier meer aandacht gegeven.

Activiteiten in 2016:

- Uitvoering Actieplan IBP;
- Ontwikkelen en uitreiking IBP Box;
- Gebruikersgroep IBP;
- Netwerkbijeenkomsten IBP.

3 Activiteiten in 2016

3.1 Bijeenkomsten

In 2016 hebben weer veel bijeenkomsten plaatsgevonden, een deel met open inschrijving (zoals de bekende conferenties, kennisdelingsdagen en de gebruikersdagen) en sommige op uitnodiging, zoals expertgroepen en vraagsessies. Net als voorgaande jaren was er een mooie spreiding te zien van deelname over alle aangesloten instellingen. Daarmee wordt voldaan aan de doelstelling om alle instellingen actief mee te laten denken en werken. Dit is van belang omdat saMBO-ICT door alle instellingen wordt gedragen.

Nog steeds worden alle instellingen bezocht. Ook in 2016 leverde dit waardevolle informatie op over achtergronden en wensen van instellingen. Sommige instellingen zijn selectief in het bezoeken van bijeenkomsten, en blijven op de hoogte via website, nieuwsbrief en andere media.

3.2 saMBO-ICT conferenties

In 2016 zijn er twee conferenties georganiseerd. In februari 2016 waren we te gast bij Drenthe College in Assen en in september was ROC Nijmegen in Nijmegen de gastheer. Beide bijeenkomsten werden weer goed bezocht (ongeveer 180 bezoekers). Bij de bijeenkomst in Nijmegen hebben we de inschrijving voortijdig moeten sluiten wegens teveel belangstelling. De combinatie van een informeel avondprogramma, enkele keynotes en een scala aan workshops blijft een sterke formule.

De programmacommissie is verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement, zowel inhoudelijk als op organisatorisch gebied.

Wel wordt de conferentie voor het grootste deel uitvoerend door het gastcollege neergezet. De programmacommissie bestaat uit een kern van vaste mensen, en de organiserende instellingen (de afgelopen conferentie, de aankomende en de daarna volgende conferentie). Door dit systeem van roulatie in combinatie met de vaste kern wordt gezorgd voor nieuwe impulsen, naast input van ervaringen van conferenties in het verleden. Tot en met 2017 zijn de gastcolleges bekend.

3.3 Gebruikersdagen

Sinds de oprichting van saMBO-ICT worden gebruikersdagen georganiseerd. Deze zijn bestemd voor gebruikers van de kernregistratiesystemen EduArte, Edictis, Magister en PeopleSoft. In de ochtend zijn er plenaire bijeenkomsten met vertegenwoordigers van bijna alle mbo scholen. In de middag komen de scholen bij elkaar gegroepeerd rond het door de school gebruikte studentinformatiesysteem. In totaal zijn er sinds 2010 inmiddels 35 van deze dagen georganiseerd. In 2016 waren er alle keren meer dan 100 deelnemers. Gesteld kan dan ook worden dat de gebruikersdagen nog steeds in een behoefte voorzien.

Het belangrijkste onderwerp tijdens de ochtendbijeenkomsten in 2016 was Doorontwikkelen BRON, maar ook de volgende onderwerpen kwamen aan bod: Herziening kwalificatiestructuur, Digitaal ondertekenen, Digitale ondersteuning Intakeproces, Nieuwe white label koppeling met Stagemarkt, Leermiddelen webshop, Samenwerking 6 AOC's en Nieuwe procesgang relatief verzuim. Tijdens iedere gebruikersdag wordt aandacht gegeven aan het nieuws van saMBO-ICT en actualiteiten van DUO.

Aan de gebruikersdagen nemen vertegenwoordigers van instellingen deel met als achtergrond applicatiebeheer, studentadministratie, informatiemanagement enz. In 2016 hebben vijf gebruikersdagen plaatsgevonden.

3.4 Gebruikersgroepen en kennisdeling

3.4.1 Gebruikersgroepen

In 2016 waren ongeveer 17 gebruikersgroepen actief, twee meer dan in 2015. Er is een brede variëteit aan groepen, van formeel georganiseerde verbanden met structurele relaties naar de leverancier, tot groepen die zich vooral richten op kennisdeling. Naast deze gebruikersgroepen organiseert saMBO-ICT samen met Kennisnet, drie soorten netwerkenbijeenkomsten, één meer dan in 2015.

3.4.2 Edictis/Education online

De gebruikersgroep Edictis participeert in de gezamenlijke gebruikersdagen. Aansluitend op het gezamenlijke ochtenddeel is tot en met juni 2016 de Edictis gebruikersbijeenkomst gehouden. Met betrekking tot de functionaliteit van Edictis is onder andere aandacht besteed aan Herziening kwalificatiestructuur, BPV, Leerbedrijf ID en diverse change requests.

Na de zomervakantie heeft de gebruikersgroep zich meer gericht op het product Education online. Een nieuw product, maar omdat de beide overgebleven gebruikers van Edictis overgaan naar Education online is besloten de gebruikersgroep voort te zetten als gebruikersgroep Education online. Eind 2016 is de gebruikersgroep 3 keer met vertegenwoordigers van managementniveau bij elkaar geweest, vooral om het traject naar livegang van zowel Education online als het Doorontwikkelde BRON te bespreken. Vanaf januari 2017 zal de gebruikersgroep Education online weer op de oude manier verder gaan, te weten in de middagbijeenkomsten op de gezamenlijke gebruikersdagen een bijeenkomst op zowel gebruikersniveau als ook op managementniveau.

3.4.3 EduArte

De gebruikersgroep EduArte behartigt de operationele en tactische belangen van de EduArte gebruikers en helpt daarbij de leverancier Educus om de applicatie zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de wensen van de instellingen. In de bijeenkomsten van de gebruikersgroep EduArte wordt door de gebruikers onderling kennis uitgewisseld en de hoofdlijnen van de wensen voor het pakket worden aan de leverancier kenbaar gemaakt.

Ongeveer 40 instellingen namen deel aan de gebruikersgroep EduArte. De vijf gebruikersbijeenkomsten die in 2016 hebben plaatsgevonden waren vooral algemeen van aard. Er wordt verslag gedaan vanuit de diverse werkgroepen en afvaardigingen en er is aandacht voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast zijn er in 2016 drie workshops geweest met als onderwerpen: Herziening kwalificatiestructuur (1x) en Doorontwikkelen BRON - Domeininschrijving (2x).

3.4.4 Magister

De gebruikersgroep Magister participeert in de gezamenlijke gebruikersdagen. Aansluitend op het gezamenlijke ochtenddeel wordt elke keer de Magister gebruikersbijeenkomst gehouden.

De Expertgroep Magister, bestaande uit een afvaardiging van inhoudelijke experts uit de gebruikersgroep, overlegt regelmatig met de leverancier over functionele en technische vraagstukken. Daarnaast voert de Coördinatiegroep, bestaande uit een afvaardiging van de gebruikersgroep op managementniveau, enkele keren per jaar overleg met de directie van de leverancier. Op de gebruikersmiddagen wordt een terugkoppeling gegeven vanuit zowel de Coördinatiegroep als de Expertgroep. Ook de leverancier deelt op de gebruikersmiddag de stand van zaken betreffende de ontwikkeling van Magister.

In 2016 is onder andere aandacht besteed aan Herziening kwalificatiestructuur, Doorontwikkelen BRON, performance, Generieke cijfers, Digitaal aanmelden, BPV en SLA. Ook is er elke gebruikersmiddag gesproken over de toekomst van Magister in het licht van de overname van EduArte door Iddink.

3.4.5 Peoplesoft

De gebruikersgroep Peoplesoft is de kennisdelings- en afstemmingsgroep op het gebied van administratie en functioneel beheer van de ROC's die Peoplesoft Campus Solutions gebruiken. De ROC's werken binnen de DEUG samen met enkele hogescholen en universiteiten die Campus Solutions gebruiken.

De gebruikersgroep PeopleSoft heeft in 2016 actief deelgenomen aan de gezamenlijke gebruikersdagen. Daarnaast werkten de ROC's projectmatig samen bij het opstellen van de specificaties van deze wijzigingen voor leverancier Oracle. In 2016 heeft het shared servicecenter dat voor Noorderpoort, Alfa-college, ROC Nijmegen en ROC van Twente de gezamenlijke Peoplesoft template beheert de naam Flexuz gekregen.

3.4.6 Gebruikersgroep SLBdiensten

De gebruikersgroep SLBdiensten bestaat uit 8 vertegenwoordigers namens de instellingen, op managementniveau. Vanuit SLBdiensten neemt een directielid deel aan het overleg.

De onderwerpen die worden behandeld zijn:

- welke producten worden door de instellingen gewenst?
- welke ontwikkelingen spelen binnen de instellingen en hoe kunnen SLBdiensten hierop inspelen?
- Wat is belangrijk vanuit het perspectief van de instellingen in nieuwe contracten?

In het verleden had de gebruikersgroep SLBdiensten dezelfde samenstelling als de gebruikersgroep SURF. Deze heeft echter plaatsgemaakt voor het MBO-CSC overleg. Sinds 1 januari 2016 kent de gebruikersgroep SLBdiensten een nieuwe samenstelling. Deze gebruikersgroep is in 2016 drie keer bij elkaar geweest.

3.4.7 Gebruikersgroep SURF en het CSC-overleg

De gebruikersgroep SURF heeft plaatsgemaakt voor een overleg van instellingen die deelnemen in de coöperatie SURF: het MBO-CSC Overleg. CSC staat voor een Coördinerend SURF Contactpersoon. De CSC'er faciliteert dat SURF op de verschillende aspecten van haar dienstverlening met de juiste functionarissen kan schakelen en zorgt voor onderlinge communicatie en afstemming tussen vertegenwoordigers van de eigen instelling die betrokken zijn bij SURF.

Het MBO-CSC Overleg is tactisch van aard en wordt gesproken over SURF relevante thema's. In 2016 heeft dit overleg vier keer plaatsgevonden. De bijeenkomsten worden voorbereid door een kleine commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van instellingen, SURF en saMBO-ICT.

3.4.8 Gebruikersgroep MIP/DPO

Onderwijsinstellingen die het MIP (=Management Informatie Portaal) van Macaw gebruiken, komen bij elkaar om kennis en ervaring uit te wisselen. Deze MIP-gebruikersgroep wordt door saMBO-ICT gefaciliteerd. In november 2016 is afgesproken dat de gebruikersgroep zich meer gaat richten op het DPO, de rapportageomgeving van Macaw bij EduArte.

In 2016 is men één keer bij elkaar geweest, waarbij elke gebruiker heeft aangegeven wat de stand van zaken is van het MIP en DPO op de instelling. Ook is nagedacht over de toekomst van de gebruikersgroep en de relatie met de leverancier. Een vervolg op deze bijeenkomst zal in januari 2017 plaatsvinden. De verwachting is dat de focus dan definitief verlegd wordt van MIP naar DPO.

3.4.9 Gebruikersgroep Qlik

Eerder heette deze gebruikersgroep QlikView. Gezien de ontwikkelingen is besloten de naam van de gebruikersgroep aan te passen van QlikView naar Qlik, omdat ook zaken als Qlik Sense en NPrinting aan de orde komen.

In juni 2016 vond de jaarlijkse gebruikersdag Qlik plaats. Met ruim 60 deelnemers was de opkomst hoog hetgeen ook aangeeft hoe belangrijk deelnemers het vinden om (pakket)kennis en ervaringen uit te wisselen. Dankzij het gevarieerde programma met veel inbreng vanuit de instellingen werden zij hierin niet teleurgesteld. Ook de bijdragen vanuit DUO en de MBO Raad met zeer actuele informatie droegen bij aan het welslagen van deze bijeenkomst.

3.4.10 Kennisdeling Office 365

Veel onderwijsinstellingen in het MBO gebruiken Office 365 om informatie te delen en samen te werken binnen de instelling. Sommigen doen dat al jaren, anderen zijn er onlangs mee begonnen. Elke instelling is weer anders, maar toch komen bij de implementatie en het gebruik veel dezelfde uitdagingen naar boven. Kennisdeling voorziet duidelijk in een behoefte.

saMBO-ICT organiseert twee keer per jaar een kennisdelingsbijeenkomst Office 365. In het voorjaar is er vooral aandacht voor het gebruik van Office 365 in de klas. In het najaar ligt de nadruk meer op de organisatie van het onderwijs. De bijeenkomsten worden voorbereid door een programmacommissie, bestaande uit vijf personen van verschillende instellingen. De bijeenkomsten worden door 70 tot 90 deelnemers bezocht. In mei vond deze plaats bij Microsoft op Schiphol. In december was de gebruikersgroep te gast bij het Graafschap College in Doetinchem.

3.4.11 Gebruikersgroep Untis

De Gebruikersgroep rond het roosterpakket Untis is in 2016 tweemaal bijeengewees. De bijeenkomsten worden voorbereid door een agenda commissie. Van roosteren naar plannen vormt een soort rode draad door de bijeenkomsten heen. Een deel van de inhoud wordt door de aanwezigen zelf bepaald d.m.v. een uitvraag tijdens de aanmelding.

3.4.12 Gebruikersgroep Presto

Presto is het presentieregistratiesysteem van Simac. Met Presto kan de aanwezigheid van studenten worden vastgelegd. De Gebruikersgroep Presto is in 2014 opgericht en in 2016 zijn er twee bijeenkomsten geweest. De ene bijeenkomst betreft het systeem zelf, de andere bijeenkomst wordt georganiseerd rond een thema.

3.4.13 Gebruikersgroep Xedule

Een aantal MBO-instellingen gebruikt Xedule. In de gebruikersgroep Xedule wordt kennis gedeeld. De gebruikersgroep bestaat zowel uit MBO als uit HBO instellingen en is in 2016 twee maal bijeen geweest. De bijeenkomsten worden georganiseerd bij een instelling en voorbereid door een agenda commissie.

3.4.14 Gebruikersgroep TOPdesk

TOPdesk wordt steeds breder ingezet binnen de mbo sector. Wat vaak startte als ondersteunings software voor de helpdesk is inmiddels uitgegroeid tot een onmisbaar instrument bij het registreren en afhandelen van meldingen in de volle breedte van het ondersteunings proces. Van 'defecte computer' tot 'lekkende kraan' en van 'wachtwoord vergeten' tot 'advies vraag'. TOPdesk sluit daarbij naadloos aan op 'markt standaarden' als ITIL en ITSM en helpt de instellingen op weg naar een hoger niveau van service management.

In 2016 is de gebruikersgroep TOPdesk voor het eerst bijeen geweest. De bijeenkomsten worden voorbereid door een kleine agenda commissie.

3.4.15 Gebruikersvereniging Red Spider

De gebruikersvereniging Red Spider beheert een gezamenlijke oplossing voor identity management voor meer dan 10 instellingen, waaronder instellingen uit het voortgezet onderwijs. De vereniging is ook in 2016 door saMBO-ICT ondersteund. In het kader van het vernieuwingstraject is in het voorjaar van 2016 gekozen om voorsnog geen keuze te maken, maar om de markt nauwlettend te volgen. Een eigen SVN-repository is beschikbaar voor de leden, zodat het eenvoudiger is om zelfstandig drivers uit te rollen in een eigen (test-) omgeving. De vereniging heeft twee implementatiepartners: ROIT en TMDi.

3.4.16 Gebruikersgroep Trajectplanner

Trajectplanner is als leerlingvolgsysteem (LVS) in gebruik bij een aantal MBO instellingen. In de gebruikersgroep Trajectplanner trekken gebruikers en leverancier samen op om Trajectplanner

optimaal te laten aansluiten op de behoefte van de instellingen. De gebruikersgroep is in 2016 twee keer bijeengekomen. Naast het vanuit de leverancier delen van nieuwe ontwikkelingen laten ook altijd enkele instellingen zien hoe Trajectplanner (in de praktijk) wordt toegepast.

3.4.17 Gebruikersgroep PortalPlus

In het mbo wordt PortalPlus steeds vaker gebruikt als aanmeld- en intakesysteem voor studenten. Op verzoek van het Deltion College, het Grafisch Lyceum Rotterdam en Scaldia is in november 2016 een programmacommissie gevormd, die besloten heeft tot het starten van een gebruikersgroep PortalPlus. De eerste bijeenkomst met alle geïnteresseerde PortalPlus gebruikers staat gepland voor 10 februari 2017 in Woerden. Het doel van de gebruikersgroep is driedig: 1) kennisdeling tussen gebruikers, 2) gezamenlijk gesprek met de leverancier en 3) gezamenlijk volgen van externe ontwikkelingen.

3.4.18 Gebruikersgroep #OnderwijsOnline

#OnderwijsOnline is een digitaal platform voor samen leren en samen werken (ELO). De gebruikersgroep is in 2016 driemaal bijeen geweest en bestaat uit zowel MBO als HBO instellingen. Naast de ontwikkelingen vanuit de leverancier staat vooral het delen van kennis centraal.

3.4.19 Ambassadeursnetwerk MBO

Het Ambassadeursnetwerk mbo bestaat uit sleutelpersonen op het gebied van onderwijsinnovatie en ict van de bij saMBO-ICT aangesloten instellingen. Zij hebben veelal een rol als coördinator ICT en onderwijs binnen hun eigen organisatie. De ambassadeurs komen bij elkaar om informatie op te doen en ervaringen te delen.

Het ambassadeursnetwerk is in 2016 vijf keer per jaar bij elkaar geweest. Deze bijeenkomsten vonden plaats bij Landstede, ROC de Leijgraaf, ROC A12, ROC Friese Poort en tijdens Dé Onderwijsdagen in Rotterdam. Het gastcollege heeft in het programma altijd ruimte om "een kijkje in de keuken" te verzorgen. Vast onderdeel van het programma vormt "even bijpraten", dat verzorgd wordt door saMBO-ICT en Kennisnet. Daarnaast zijn er workshoprondes die inhoudelijk gevuld worden door ambassadeurs. Het netwerk bestaat uit ruim 60 deelnemers. De bijeenkomsten zijn in 2016 door gemiddeld 42 personen bezocht.

3.4.20 Gebruikersgroep en netwerk Informatiebeveiliging en privacy

In 2016 is de gebruikersgroep informatiebeveiliging en privacy in het mbo van start gegaan. Het hieraan verbonden netwerk richt zich op de contactpersonen ibp in de mbo-instellingen (IBP managers/medewerkers, security officers, privacy officers, FG's) met als doel kennisontwikkeling en kennisdeling. Als mbo-sector werken we hard aan de verbetering van IBP in de sector en het transparant maken van de ontwikkelingen daarin die we als instellingen doormaken. Samenwerking is daarbij cruciaal en het netwerk van de gebruikersgroep is daar een belangrijk instrument voor.

Er is een groep, bestaande uit vertegenwoordigers van een aantal instellingen en ondersteunt door saMBO-ICT, Kennisnet en SURF, die netwerkbijeenkomsten voorbereidt en organiseert. Daartoe komt deze groep geregeld bij elkaar. Het netwerk is in 2016 tweemaal bijeen geweest. Daarbij waren ruim 40 instellingen aanwezig.

3.4.21 Netwerk Informatiemanagers

Het netwerk van Informatiemanagers is gericht op de informatiemanagers binnen de mbo-instellingen. Het netwerk richt zich op het ondersteunen van de informatiemanagementfunctie binnen de instellingen. Er komen tijdens de bijeenkomsten verschillende onderwerpen aan bod, zoals de positionering van informatiemanagement of de rol die het speelt bij onderwerpen zoals onderwijsbenodigdheden. Centraal staat echter de ontmoeting tussen informatiemanagers van de verschillende instellingen. In totaal nemen zo'n 40 personen deel aan het netwerk.

In 2016 zijn er vier bijeenkomsten geweest.

3.5 IT-Panel

Het IT-Panel bestaat uit tien personen vanuit instellingen op het niveau van IT directeur, informatiemanager, enz. Het IT-Panel wordt voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur van saMBO-ICT.

Het IT-Panel is een soort "denktank" voor saMBO-ICT. Het komt vier keer per jaar bijeen. In 2016 zijn vier bijeenkomsten geweest. In 2016 zijn een grote variëteit van onderwerpen besproken, zoals het jaarplan van Kennisnet, de trends in ICT en Onderwijs en de iAgenda.

3.6 Onderwijsdagen en CvI-conferentie

Op 2 en 3 april werd de CvI-conferentie rondom onderwijsvernieuwing en ICT gehouden in Groningen. saMBO-ICT fungeerde als partner van de conferentie en verzorgde verschillende workshops. Samen met Kennisnet is er extra aandacht gegeven aan het thema virtual reality.

De onderwijsdagen op 8 en 9 november 2016 werden georganiseerd door SURF en Kennisnet. De eerste dag is gericht op het hoger onderwijs en het mbo. De tweede dag is gereserveerd voor het funderend onderwijs. saMBO-ICT heeft een actieve rol gespeeld bij het organiseren van de eerste dag, door onder andere, input te leveren voor workshops. De ervaring met de conferentie is dat er wederkerigheid is in het leren van elkaar tussen de verschillende sectoren.

4 Programma's

4.1 Programma's saMBO-ICT

In 2016 hebben de volgende programma's gelopen:

- Doorontwikkelen BRON ondersteunt de migratie naar de nieuwe manier van gegevensuitwisseling tussen instellingen en DUO. Een nieuwe manier van uitwisselen vergt aanpassingen van systemen, processen en werkwijze binnen instellingen;
- MBOcloud richt zich op enerzijds een voorziening waarmee clouddiensten worden ontsloten, anderzijds wordt regie ontwikkeld op markt en aanbod van diensten;
- Focus op Vakmanschap (iFoV) richt zich op de i-component van de maatregelen die in het kader van Focus op Vakmanschap zijn of worden genomen;
- Informatiebeveiliging draagt zorg voor een fundament waarmee instellingen aan de slag kunnen om de eigen IBP in orde te krijgen.

Daarnaast heeft saMBO-ICT een belangrijke bijdrage geleverd aan het samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs (SION), een samenwerkingsverband van de zes sectorraden (de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, AOC Raad, de Vereniging Hogescholen en VSNU), hun uitvoerders (Kennisnet, Schoolinfo, saMBO-ICT en SURF) en DUO.

4.2 Doorontwikkelen BRON (inclusief RIO)

4.2.1 Achtergrond

In de activiteiten is het programma Doorontwikkelen BRON gedeeltelijk aan de orde geweest. Omdat het project grote impact heeft (gehad) op de instellingen en om een integraal overzicht te geven van het project, wordt het in deze paragraaf samenhangend behandeld.

Het programma Doorontwikkelen BRON is gericht op het verbeteren en vernieuwen van de gegevensuitwisseling tussen instellingen en overheid. Enerzijds door mutaties in de kernregistraties (vrijwel) direct te leveren aan BRON, anderzijds door de teruggave van relevante informatie vanuit DUO naar de instellingen. In het masterplan van 2014 dat in de Informatiekamer is bekrachtigd, is aangegeven dat het mbo in de eerste tranche meedoet aan het programma. Het is overigens een programma dat in gezamenlijkheid wordt uitgevoerd, dus sector(en) en DUO als partners in de keten. Daarmee is een wezenlijke andere aanpak gekozen dan in het verleden.

4.2.2 Hoofdpijnen in 2016

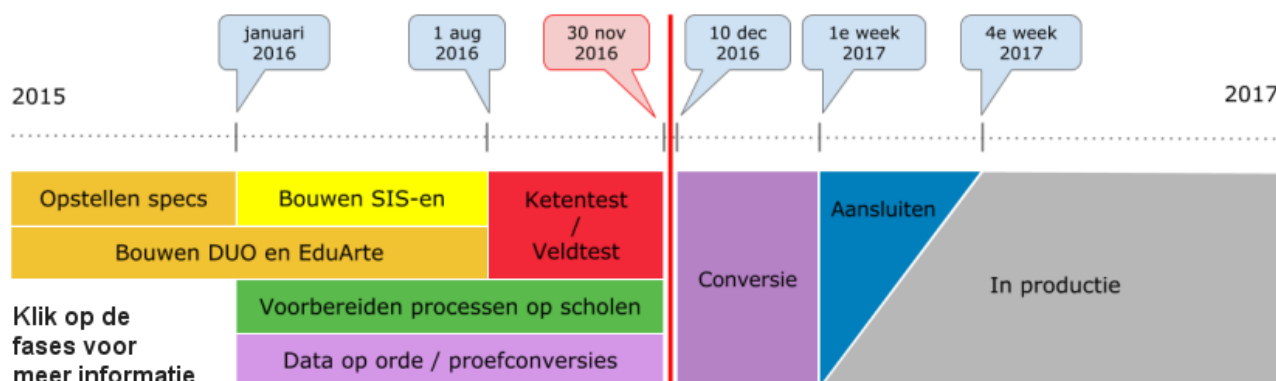
In 2016 is gewerkt aan twee hoofdpijnen van het programma Doorontwikkelen BRON. De eerste lijn is gericht op de implementatie van de gegevensuitwisseling tussen instellingen en DUO. In plaats van bestandsuitwisseling wordt deze gemigreerd naar een gegevensuitwisseling. Dat heeft voor zowel DUO, de instellingen, als de systemen grote consequenties. Omdat BRON de basis is van de bekostiging is een adequate werking van deze uitwisseling van cruciaal belang voor de mbo sector.

Een tweede lijn is de vernieuwing van de identificatie van instellingen, dat in de huidige situatie is georganiseerd via BRIN en Crebo. In samenwerking met alle onderwijssectoren en DUO wordt gewerkt aan een vernieuwing, waarbij de onderwijskundige werkelijkheid leidend is in een nieuw model. Dit model werd eerst aangeduid met Onderwijsaanbod (OA). In 2016 is deze naam gewijzigd in Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO). In 2016 zijn er hoofdzakelijk voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zowel intersectoraal als in het mbo.

4.2.3 Doorontwikkelen BRON – uitwisseling gegevens

Het programma Doorontwikkelen BRON is geborgd in een bestuurlijk aansturing door het Regieplatform DoB. Onder deze bestuurlijke laag wordt het uitgevoerd door een projectgroep en een werkgroep. In de werkgroep werken vertegenwoordigers van instellingen, systeemleveranciers en DUO samen. De werkgroep wordt gezamenlijk geleid door DUO en saMBO-ICT. Een implementatieteam, bestaande uit saMBO-ICT, DUO en OCW, draagt zorg voor de implementatie bij de instellingen.

In 2016 stond de ontwikkeling vooral in het teken van de implementatie. Het volgende schema geeft een nauwkeurig beeld van de activiteiten die zijn uitgevoerd.

De onderstaande acties zijn in 2016 uitgevoerd:

Bouwen SIS-en

Het bouwen van zowel de functionaliteiten bij DUO als in de SIS-en is een iteratief proces geweest. Via de SCRUM-methode is in eerste instantie gezamenlijk ontwikkeld door DUO en Eduarte. In deze methode is ook constant de gebruikersinput meegenomen. In gezamenlijkheid werden prioriteiten gesteld en onderdelen ontwikkeld en getest.

De andere systeemleveranciers hebben met ontwikkelen gewacht totdat de specs duidelijk waren. Dat betekent dat deze zijn gaan bouwen in de eerste periode van 2016.

Vorbereiden processen

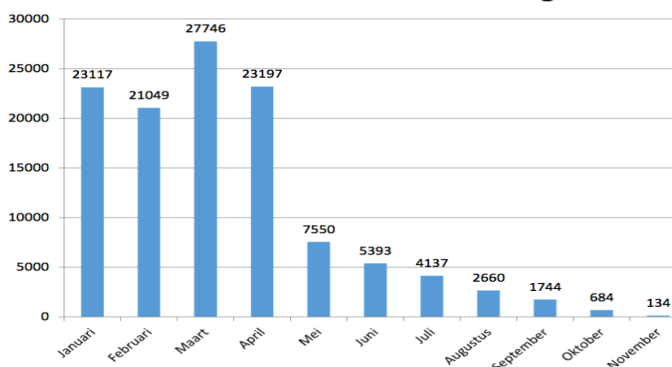
In plaats van het uitwisselen van bestanden, worden gegevens uitgewisseld. Dat wil zeggen dat er in de werkwijze bij instellingen wijzigingen doorgevoerd moeten worden. Vanuit het implementatieteam is aandacht aan dit aspect gegeven. Een rapport dat is opgeleverd door Berenschot (2015) gaf instelling zicht op de wijzigingen.

Via regiobijeenkomsten, via aangewezen contactpersonen en bezoeken bij alle instellingen is de communicatie verlopen. Het implementatieteam heeft hierin een belangrijke rol gespeeld.

Data op orde

Voordat de conversie kan plaatsvinden is het van belang dat de uitgangspositie zo 'schoon' mogelijk is. Via het opschonen van gegevens is de uitgangspositie gecreëerd om een zuivere conversie te kunnen uitvoeren.

Totaal Aantal Meldingen

De instellingen hebben zeer hard gewerkt om de eigen data op te schonen. De bovenstaande grafiek geeft weer welk effect dit heeft gehad.

Ketentest en veldtest	In de ketentest is gekeken naar de juiste uitwisseling tussen systeem en DUO. Feitelijk betekent dit dat de technische uitwisseling correct werkt. De ketentest is in augustus uitgevoerd door systeemleveranciers en DUO. Deze is zonder al te grote problemen uitgevoerd. In de veldtest hebben alle instellingen zelf, via voorgeschreven protocollen, een test uitgevoerd. In de veldtest zijn verschillende problemen naar voren gekomen die vervolgens door de ketenpartijen zijn opgelost. De uitkomst van de veldtest heeft op 2 december uiteindelijk geleid tot een beslissing om de conversie en de aansluiting van instellingen in gang te zetten. Ook bij de veldtest is een beroep gedaan op de inzet van instellingen en systeemleveranciers.
Conversie	Op basis van de uitkomsten van de veldtest kon de conversie in gang worden gezet. Deze is uitgevoerd in december van 2016. Vanaf 2 januari 2017 zijn vervolgens de eerste instellingen aangesloten op het nieuwe BRON.

Geconstateerd kan worden dat deze ontwikkelingen zonder inzet van alle partijen, instellingen, DUO en systeemleveranciers, niet hadden kunnen slagen. Vanuit saMBO-ICT zijn deze acties ondersteund en begeleid, in goede samenwerking met de MBO Raad, DUO en OCW. Om zicht te geven op de achterliggende documenten kan de volgende link geraadpleegd worden.
<https://www.sambo-ict.nl/programmas/doorontwikkelen-bron/documenten-doorontwikkelen-bron/>

4.2.4 Doorontwikkelen BRON – RIO

Instellingen en ketenpartners zijn in 2015 tot de conclusie gekomen, dat de huidige vastlegging van de instellingen en de door hen aangeboden opleidingen geen recht doet aan de werkelijkheid van instellingen. Om die reden is het project Onderwijsaanbod, later genoemd RIO, gestart. Als eerste is een model ontwikkeld om de werkelijkheid te kunnen beschrijven via vier dimensies:

Wie	Wie biedt de opleidingen aan. Het gaat dan om rechtspersonen, bevoegd gezag of combinaties daarvan.
Wat	Wat voor een opleidingen worden aangeboden.
Waar	Waar worden de opleidingen aangeboden, dus op welke te onderscheiden locaties.
Hoe	Hoe worden de opleidingen aangeboden, dat kan afwijken van het 'wat' doordat bijvoorbeeld opleidingen worden gecombineerd.

Naast het model werkt DUO aan de realisatie van een register om de gegevens te kunnen registreren.

Het project is onderdeel van het programma Doorontwikkelen BRON. Het is daarmee bestuurlijk geborgd in het Regieplatform DoB. Het project wordt uitgevoerd onder leiding van de Projectgroep RIO. Hierin zijn alle sectoren vertegenwoordigd, samen met OCW, DUO, IvHO, SBB. Deze projectgroep coördineert ook de ontwikkelingen in de verschillende onderwijssectoren.

In het mbo is een werkgroep ingesteld om de implementatie van het model te ondersteunen. Ten eerste heeft de werkgroep gekeken, of het gegevensmodel passend is in de verschillende situaties van mbo-instellingen. Tevens zijn aanbevelingen gedaan om bepaalde elementen op te nemen in het model. Voor het mbo zijn dat de volgende elementen: onderwijsaanbieder, onderwijslocatie, onderwijsteam en aangeboden opleiding. Deze elementen zijn in een rapport door de werkgroep onderbouwd.

Het advies van de werkgroep is in verschillende gremia besproken, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de governance rondom de vastlegging van gegevens en de wenselijkheid van een registratie van onderwijsteams. Het standpunt van de stuurgroep Bedrijfsvoering is dat onderwijsteams niet worden geregistreerd. Deze discussie zal worden voortgezet in 2017.

Ondertussen heeft in 2016 een analyse plaatsgevonden van de architectuur van de vastlegging in systemen binnen instellingen. Ook is het model aangeboden als standaard bij Edustandaard.

4.3 MBOcloud

4.3.1 Achtergrond

Beoogd was het programma in 2016 af te ronden. Het programma zal echter in 2017 nog een vervolg hebben. In 2016 is met vijf initiatief nemende scholen gestart met de voorbereidingen voor de realisatie van de MBOcloud-Hub, een exploitatiemodel en een voorstel voor het inrichten van marktmeesterschap ten behoeve van MBOcloud. Ook is een marktconsultatie gehouden. Hier uit is echter naar voren gekomen dat de ingeslagen weg niet realistisch is en dat het programma bijstelling behoeft. Er is toestemming gekregen om de door het ministerie van OCW voor 2016 toegekende subsidiegelden deels in 2017 te gebruiken.

We zijn tot de conclusie gekomen dat er bij de instellingen behoefte is aan instrumenten en inzichten om het gebruik van leermiddelen in het MBO zo goed mogelijk te ondersteunen, als school zelf controle te krijgen over de in te zetten leermiddelen en daar waar mogelijk de kosten van leermiddelen en inningen binnen de perken te houden. De nadere uitwerking van het programma richt zich hier op. Middels kleine stappen worden de scholen individueel en collectief geholpen aan instrumenten die inzicht bieden over het gebruik van, het advies over en de kosten van leermiddelen.

Hiertoe zijn door saMBO-ICT in samenspraak met SURF en Kennisnet en door raadpleging van diverse instellingen de volgende scenario's/elementen (MBO-pack) geselecteerd:

- *Benchmark schoolkosten* levert de instellingen een beeld van de schoolkosten voor studenten in de eigen instelling afgezet tegen de schoolkosten voor studenten elders in de sector;
- *Vereenvoudiging toegang en aanschaf van digitaal materiaal* levert de sector vereenvoudigde technische voorzieningen hiervoor in de aanloop naar de implementatie van de iECK-standaard in de instelling;
- *Onderzoek leermiddelen 2.0* levert de sector een overzicht naar alternatieve leveringsmodellen die de student in staat stelt de onderwijsbenodigdheden zo goedkoop mogelijk, just-in-time en gespreid aan te schaffen;
- *Herijking van het juridisch kader leermiddelen* levert de sector een handreiking met betrekking tot de juridische, inkoop technische en strategische aspecten van de aanschaf van onderwijsbenodigdheden door studenten en de instelling;
- *Handreiking onderwijsbenodigdhedenbeleid en terugdringen schoolkosten* levert de individuele instelling een model om de huidige aanpak in relatie tot het Wettelijk Kader te evalueren en biedt aanwijzingen om de werkwijze aan te passen naar de eigen gewenste kaders en doelstellingen;
- *Ondersteunen van het (kennisdelings-)netwerk Onderwijsbenodigd-hedenbeleid en Schoolkosten*. Dit kennisdelingsnetwerk wordt in praktische zin door saMBO-ICT ondersteund;
- *Delen van zelfgemaakt materiaal* – Wat zijn de verschillen en overeenkomsten in de oplossingen van Kennisnet en die voor het HO. Is er samenwerking mogelijk?;
- *Leermiddelen via SURFspot* – Zijn er leermiddelen die nu nog niet (goed) worden ontsloten die via SURFspot kunnen worden aangeboden?;
- *Inningen via SURFspot* – Is het mogelijk – en interessant voor instellingen en studenten – om de inning van vrijwillige bijdragen via SURFspot te laten lopen.

In 2016 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Beschrijving van de minimaal benodigde functionaliteit voor de MBOcloud-hub;
- Een voorstel voor de exploitatie van MBOcloud;
- Een voorstel hoe marktmeesterschap rond MBOcloud vorm te geven;
- Er is een marktconsultatie gehouden waar de nodige voorbereiding aan vooraf is gegaan. De marktconsultatie is eind juni gepubliceerd. De resultaten van de marktconsultatie waren aanleiding het programma te herzien;
- Na de koerswijziging is gestart met het uitwerken van de eerder genoemde scenario's/elementen (MBO-pack);

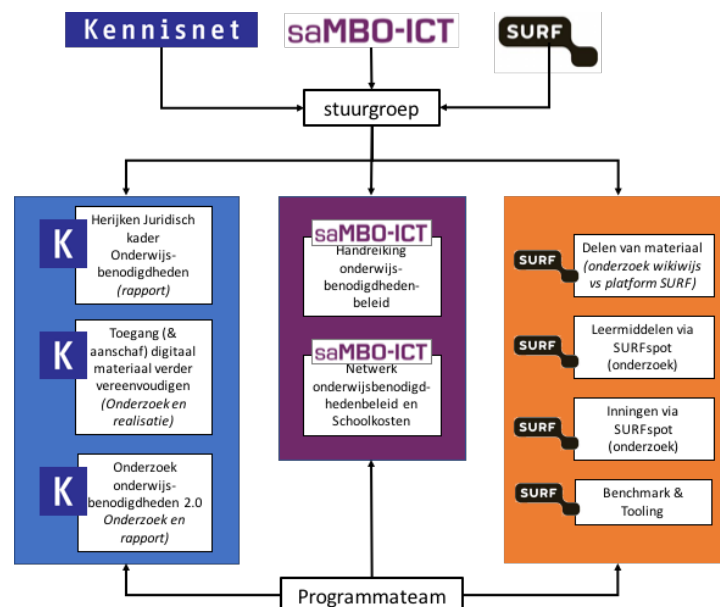
- De achterban is via de saMBO-ICT-nieuwsbrief, website en conferenties (saMBO-ICT en CvI-conferentie) geïnformeerd over de voortgang. De brede groep leveranciers (distributeurs en uitgevers) is per (digitale) brief over de voortgang geïnformeerd. De programmabegeleidingsgroep is op de hoogte gebracht van de belangrijkste besluiten uit de stuurgroep.

4.3.2 Aansturing Project en Programma

De aansturing van MBOcloud is na de koerswijziging als volgt:

- 1) Het programma staat onder aansturing van een stuurgroep waarin zowel SURF als Kennisnet en saMBO-ICT zitting hebben. Elke element heeft een 'owner'. De owner is verantwoordelijk voor de uitvoering en rapportages. Waar nodig wordt vanuit saMBO-ICT-programmateam gecoördineerd tussen de verschillende acties.
- 2) De elementen worden uitgevoerd met vastgestelde kaders, eventuele budgetten worden via stuurgroep verleend.
- 3) Bij elk element wordt tenminste één vertegenwoordiger van een MBO-instelling betrokken.

Hieronder is deze structuur schematisch weergegeven.

4.4 Focus op Vakmanschap: informatie en systemen (iFoV)

Het programma iFoV staat onder aansturing van saMBO-ICT. Het programma wordt uitgevoerd in samenspraak met de instellingen.

Voor de dagelijkse aansturing is gekozen voor het intern uitvoeren van de taken van de programmamanager. Vanuit saMBO-ICT is een link naar het ketenregiooverleg geborgd. De directie mbo van OCW vervult het voorzitterschap van dit ketenregiooverleg.

In de bovenstaande hoofdstukken zijn onderdelen van het programma reeds benoemd, zoals:

- Onderwijsaanbod/RIO;
- Digitaal ondertekenen;
- Herziening kwalificatiestructuur;
- BPV ketenontwikkeling;
- Digitale handtekening.

Deze worden in de onderstaande paragraaf niet meer behandeld.

4.4.1 Leergang Deelnemer Administratie

De deelnemersadministratie beheert één van de belangrijkste digitale gegevensbestanden dat gebruikt wordt voor bekostiging, verantwoording en voor managementinformatie. Voor de deelnemersadministratie was geen (vak)opleiding. Daarom is er voor hen in 2014 binnen het programma iFoV van saMBO-ICT, een leergang ontwikkeld. Het gaat bij deze leergang niet om het gebruik van de ondersteunende applicaties, want daar zijn de verschillende gebruikerstrainingen voor. Het gaat bij deze leergang juist om de achterliggende principes van de deelnemersadministratie, zoals de wetgeving, privacy, processen rondom aanmelding en inschrijving, rol en bijdrage ten aanzien van het primaire (onderwijs)proces, enz.

In 2016 heeft deze leergang een update gekregen en zijn er weer drie series gestart. Ook zijn de eerste themabijeenkomsten geweest, waarbij oud-cursisten op enkele thema's worden bijgepraat.

4.4.2 Examinering

Vanuit het programma iFoV is in 2015 een onderzoek uitgevoerd met examenleveranciers naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een centrale examenvoorziening. Er is, mede gebaseerd op een eerder opgestelde procesarchitectuur examinering, een generiek programma van eisen opgesteld voor de ondersteunende systemen bij de examenprocessen.

In het eerste kwartaal van 2016 is duidelijk geworden dat de sector graag de beroepsgerichte kennisexamens met behulp van Facet wil afnemen. In het kader van de governance-discussie in de Informatiekamer wordt een onafhankelijke regisseur aangesteld die met de belangrijkste belanghebbenden zal gaan werken aan de plannen voor een brede inzet. De aanstelling van deze regisseur is na de zomer geregeld. saMBO-ICT is betrokken bij deze aanstelling en de verleende opdracht. Dit moet leiden tot een advies aan het einde van december 2016. saMBO-ICT en de examenleveranciers in het mbo werken mee aan de totstandkoming van het advies. saMBO-ICT neemt deel aan de stuurgroep dat zich bezig houdt met de bredere inzet van Facet.

4.4.3 Onderwijslogistiek

Met de nieuwe kwalificatiestructuur is er toenemende aandacht voor het onderwerp onderwijslogistiek. De toenemende flexibiliteit met keuzedelen vraagt om een andere manier van kijken naar planning en roostering. In dat kader is nagedacht over de ondersteuning van het programma aan instellingen. Aan de ene kant gebeurt dat door gebruikersgroepen te informeren over de gevolgen van de nieuwe structuur. saMBO-ICT kent twee gebruikersgroepen rondom planning en roostering.

In 2016 is er een onderzoek gedaan bij twee instellingen naar de implementatie van onderwijslogistiek en de manier waarop instellingen met de uitdagingen omgaan. Het document is mede de basis geweest voor de andere activiteiten.

In 2016 is gestart met de uitvoering van een leergang onderwijslogistiek. Deze beslaat vijf dagen en een excursie. Het maakt onderdeel uit van een breder plan. Daarin worden de volgende onderdelen onderkend:

- Het uitvoeren van een leergang;
- Het ontwikkelen van tools voor instellingen;
- Het organiseren van een netwerk Onderwijslogistiek;
- Cursusbeschrijvingen van instellingen.

In het laatste kwartaal van 2016 is een programmamanager Onderwijslogistiek gestart met activiteiten die uitgevoerd moeten worden in 2017.

4.4.4 Overige activiteiten (al besproken):

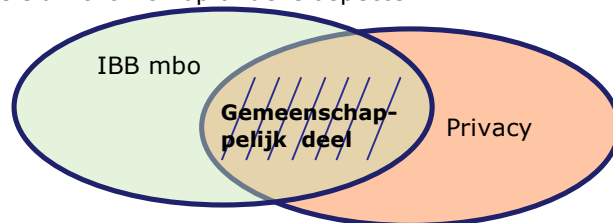
- Voorbereiden onderwijsaanbod (RIO) in het mbo;
- Kwalificatiestructuur;
- BPV Keten ontwikkeling en ondersteuning instellingen;
- Digitale handtekening;
- Benchmark / MBO Transparant.

4.5 Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy (IBP)

Informatiebeveiliging (IB) is een belangrijk thema dat in het mbo hoog op de agenda staat. Het is belangrijk dat het mbo als sector weet om te gaan met pogingen om inbreuk te maken op de beveiliging van systemen. Dat is een kwestie van technologie, processen en gedrag.

Maar informatiebeveiliging gaat verder, het gaat ook om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens. Ook daar zijn maatregelen voor nodig om ervoor te zorgen dat alleen bevoegden bij vertrouwelijke informatie komen of om te borgen dat systemen die essentieel zijn voor het onderwijs voldoende beschikbaar zijn en dat de informatie juist, volledig en tijdig aangeleverd wordt. Informatiebeveiligingsbeleid richt zich op al deze aspecten.

Aangrenzend is ook het thema privacy zeer actueel. In het onderwijs worden steeds meer gegevens bijgehouden en het is van groot belang voor betrokken partijen om heel helder te hebben wat er met die informatie gebeurt, op welke wijze die wordt gebruikt en of dat zorgvuldig gebeurt. Het is op basis van de huidige wetgeving zaak om hier heel bewust mee om te gaan en adequate maatregelen te treffen om misbruik van persoonsgegevens in het onderwijs te voorkomen, maar met de nieuwe wetgeving vanuit de Europese Commissie, die naar verwachting in 2016 wordt aangenomen, zal het belang alleen maar toenemen.

Omdat de twee thema's zeer in elkaars verlengde liggen en ook veel overlap hebben is gekozen om ze beide binnen het programma Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) vorm te geven en voor de mbo sector uit te werken. In het verantwoordingsdocument wordt de achtergrond van IBP nader toegelicht.

Kernpunt bij IBP is dat de sector de afgelopen jaren heeft gewerkt vanuit het principe van zelfregulering. OCW heeft aangegeven dat men die ruimte biedt aan de sector. Het gaat erom dat we zelf de zaken op orde hebben, omdat dit het meest effectief is, maar ook om te voorkomen dat er van alles via specifieke wet- en regelgeving en toezicht wordt geregeld. Ook weten toezichthouders, zoals accountants en onderwijsinspectie met welk toetsingskader rekening kan worden gehouden. Daarmee wordt voorkomen dat instellingen geconfronteerd worden met een variatie aan eisen en kaders. Beter zelf de zaken regelen, in plaats van opgelegd te krijgen.

In het programma IBP dat in 2016 is uitgevoerd door saMBO-ICT zijn vijf onderdelen te onderscheiden:

- Ontwikkelen van normen- en toetsingskader;
- Inrichten van assessment en benchmark;
- Implementatietools ter beschikking stellen;
- Scholing en kennisdeling;
- Privacy.

In de voorgaande hoofdstukken is reeds aandacht gegeven aan de acties die in 2016 zijn uitgevoerd, zoals de leergangen, IBP Box en de ontwikkelde game voor bewustwording van medewerkers.

4.6 Vroegtijdige aanmelding

In 2016 is gewerkt aan de voorbereiding van het project "vroegtijdige aanmelding". Het project volgt op wetgeving die studenten verplicht om zich voor 1 april aan te melden bij een mbo. Om te zorgen dat de scholen in het voortgezet onderwijs informatie hebben over de aanmelding van hun leerlingen, moet informatie worden teruggekoppeld van een mbo instelling naar het VO. Om het landelijk beeld te realiseren, is een centrale voorziening nodig.

In juni 2016 is de start gegeven van dit project en een stuurgroep ingericht waar de verschillende betrokkenen in vertegenwoordigd zijn (PO Raad, VO Raad, MBO Raad, saMBO-ICT en Ingrado/VNG). Het ministerie heeft een open stoel. De stuurgroep heeft een programmamanager aangesteld voor dit project en een projectgroep. In 2016 is een plan van aanpak opgeleverd en zijn

verkenningen uitgevoerd naar de realisatie van de genoemde voorziening. Belangrijk element was een marktconsultatie, om na te gaan welke opties voor realisatie wenselijk en mogelijk zijn.

4.7 SION

Het Samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs is een samenwerkingsverband van de zes sectorraden (de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, AOC Raad, de Vereniging Hogescholen en VSNU), hun uitvoerders (Kennisnet, Schoolinfo, saMBO-ICT en SURF) en DUO. Het programma werd in 2015 nog gesubsidieerd vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In 2016 is het platform SION, zonder subsidie, gehandhaafd.

SION in een nieuwe fase

Hoewel het programma eind 2015 afliep, hebben de onderwijssectoren aangegeven graag het platform te willen handhaven. Ook de Informatiekamer is verder gegaan in 2016. De volgende vijf thema's zijn opgepakt in 2016:

- Transparantie;
- Regionalisering;
- Big data;
- Informatiebeveiliging en Privacy;
- Governance.

Daarnaast is gewerkt aan de totstandkoming van de Basisinfrastructuur Onderwijs. Per sector is een overzicht gemaakt van deze infrastructuur die bestaat uit harde infrastructuur, standaarden, voorzieningen en registers. Deze beschrijving faciliteert het bestuurlijke gesprek over complexiteit, governance, gewenste ontwikkelingen enz.

saMBO-ICT draagt op al deze thema's bij aan SION. Ten aanzien van governance zijn er twee casussen, waar het mbo een rol speelt, geanalyseerd. Het gaat om de vroegtijdige aanmelding en de brede inzet van Facet. Vanuit de analyse zijn adviezen voor een vervolg gegeven.

5 Communicatie

Communicatie is een essentieel onderdeel van saMBO-ICT, omdat via communicatie de leden geïnformeerd worden over activiteiten, en zeker ook omdat de organisatie van saMBO-ICT behoefte heeft aan borging binnen de sector mbo.

5.1 Media

Middel	Aantal gebruikers	2012	2013	2014	2015	2016
Nieuwsbrief		867	902	922	1057	1235
LinkedIn		794	919	979	1040	1028
Besloten site		409	478	602	624	Opgeheven
Elgg – groepsomgeving		299	326	506	713	1000
Twitter		660	788	898	1015	1082
Website		2.400 per maand	2.400 per maand	70.812 pagina weergaven totaal	66.131 pagina weergaven totaal	Geen data i.v.m. overstap naar HTTPS
E-mail/maillinglist		500+	1200+	1400+	1500+	1700+

5.2 Nieuwsbrief

De saMBO-ICT nieuwsbrief wordt tijdens het schooljaar eens per zes weken op vrijdag verzonden, totaal acht nieuwsbrieven in 2016. Geabonneerden ontvangen de nieuwsbrief via E-mail. Daarnaast staat de nieuwsbrief online en is bereikbaar via de website. Bij het uitkomen van een nieuwsbrief wordt de url ook gedeeld via Twitter. Er zijn ruim 1230 geabonneerden. Dat zijn werknemers van onderwijsinstellingen, maar er is ook een grote groep lezers buiten de instellingen. De nieuwsbrief wordt samengesteld door een redactie van saMBO-ICT medewerkers. Uitgave gebeurt in eigen beheer. Geïnteresseerden kunnen zich via de website aan- en afmelden. Er is afstemming met Kennisnet en SURF aangaande relevante onderwerpen.

5.3 Website en groepsomgeving

Ook het afgelopen jaar is het gebruik van de besloten groepsomgeving verder toegenomen. Daarmee is het besloten gedeelte van de website in onbruik geraakt. Daarom is halverwege 2015

besloten de website opnieuw in te richten. Deze is begin 2016 gerealiseerd. Het publieke gedeelte van de website wordt zoveel mogelijk geactualiseerd. Daarnaast heeft de website een archief- en etalagefunctie voor alle tot nu toe uitgegeven publicaties. Voor een betere beveiliging van zowel de website als de groepsomgeving is in 2016 overgestapt naar het HTTPS protocol.

5.4 Publicaties

saMBO-ICT heeft zelfstandig of samen met Kennisnet een aantal publicaties uitgebracht gedurende het jaar 2016:

Publicatie	Serie	Samen met
IBP Box	-	Kennisnet
IBP Game: MBO Alert		Kennisnet
Dat kan bij ons niet!	-	Kennisnet
Jaarverslag 2015		-
ICT Monitor mbo 2015		Kennisnet
PvE Herziening Kwalificatiestructuur		-
Meerjarenplan 2016-2018		-
Folder programma MBOcloud	Programma MBOcloud	
Folder Programma IBP	Programma informatiebeveiliging	
Folder iFoV	Programma iFoV	
Implementatieplan en documentatie DoB	Programma Doorontwikkelen BRON	DUO
Instellingstoets samenwerkingsschool	-	-
iAgenda	-	OCW/DUO/SBB

5.5 Bezoeken instellingen

Om een goed beeld van de behoeften binnen de instellingen te hebben en te houden, worden de instellingen regelmatig bezocht. Deze bezoeken worden benut om activiteiten van saMBO-ICT toe te lichten en om de behoefte van instellingen in kaart te brengen. Tijdens de bezoeken wordt gesproken met colleges van bestuur, ICT- en/of informatiemanagers.

5.6 Regulier overleg met andere organisaties

Vanuit saMBO-ICT is geregeld overleg met de volgende organisaties:

- MBO-instellingen;
- MBO Raad;
- Kennisnet;
- SURF;
- Ministerie van OCW;
- DUO;
- SBB;
- Sectororganisaties (po, vo, hogescholen en universiteiten)
- College voor Toetsing en Examens;
- Regie Herziening MBO;
- SLBdiensten;
- CvI.

5.7 Relatie met bedrijven en leveranciers

De relatie met bedrijven en leveranciers is belangrijk. Daarom heeft ook in 2016 veelvuldig contact plaatsgevonden met bedrijven en leveranciers. Voor saMBO-ICT is dit van belang om de marktontwikkelingen goed in de gaten te houden. Voor instellingen en bedrijven is het van belang dat de juiste producten en diensten worden aangeboden.

Daarnaast zijn bedrijven ook van belang in het kader van de sponsoring van de conferenties, zodat deze toegankelijk blijven voor de instellingen. Voor leveranciers zijn die conferenties weer van belang voor het onderhouden van hun netwerk.

Een goed evenwicht tussen instellingen en leveranciers wordt steeds in de gaten gehouden.

6 Organisatie

6.1 Bestuur

Op 1 januari 2016 had het bestuur de volgende samenstelling:

• Ben Geerdink, Rijn IJssel, voorzitter • Paula Sukel, ROC Tilburg • Cor van Gerven, Koning Willem I College • Peter Vrancken, Bestuur MBO Raad • Willem Huiskamp, Bestuur MBO Raad • Hanneke Berben, Bestuur MBO Raad • Arjan Kastelein, Bestuur MBO Raad.	DB	AB
---	----	----

De eerste vier genoemde bestuursleden vormen het dagelijks bestuur (DB) van de stichting saMBO-ICT. In de loop van 2016 heeft Paula Sukel het bestuur verlaten en is opgevolgd door Gerard Oud van het Clusius College.

6.2 Participatie

6.2.1 Samenwerkingsplatform SION

saMBO-ICT neemt, naast de deelname van de MBO Raad, deel in het Samenwerkings-platform waar de verschillende onderwijssectoren in samenwerken. Vanuit dit platform wordt aandacht gegeven aan verschillende activiteiten, zoals:

- Basisinfrastructuur Onderwijs;
- Governance;
- Big data.

saMBO-ICT neemt deel in verschillende werkgroepen en in het netwerkoeverleg SION. Een van de bestuursleden van saMBO-ICT participeert in het sectoroverleg en neemt deel aan de Informatiekamer.

6.2.2 Kennisnet

Voor Kennisnet was ook in 2016 een belangrijke partner voor saMBO-ICT. Het is van belang dat de organisatie gericht blijft op de ondersteuning van de mbo sector. Belangrijkste in 2016 was het opstellen en vaststellen van het jaarplan van Kennisnet.

Naast de cyclus om te komen tot (meer)jaarplannen is er frequent overleg met Kennisnet. Tijdens dit geregelde overleg wordt de voortgang van de projecten besproken, maar kunnen ook nieuwe initiatieven aangekaart worden.

6.2.3 SURF

In 2014 heeft de sector tijdens de ALV van de MBO Raad besloten om aan te sluiten bij SURF. Vervolgens hebben zich individuele instellingen aangesloten bij SURF. Aan het eind van 2016 waren dat 36 instellingen. Een individuele deelname aan SURF betekent dat ook diensten en producten afgenomen kunnen worden. Een goede ontwikkeling in 2016 is de goede samenwerking op een aantal thema's tussen Kennisnet en SURF, bijvoorbeeld bij de organisatie van de onderwijsdagen. De meerwaarde van deze samenwerking betaalt zich onder andere uit via de programma's MBOcloud en IBP.

6.3 Ontwikkeling 2016

6.3.1 MBO Raad

saMBO-ICT heeft geen mensen in dienst. Voor de vaste kern van personeel is een arbeidscontract afgesloten met MBO Raad.

Met het in dienst nemen van personeel loopt MBO Raad een zeker risico, bijvoorbeeld bij financieel tekort van saMBO-ICT. Tussen saMBO-ICT en MBO Raad is een afspraak gemaakt om deze risico's af te dekken.

In het kalenderjaar 2016 kende saMBO-ICT drie soorten aanstellingen van personeel:

- Vast personeel in dienst van MBO Raad;
- Personeel op detacheringsbasis;
- Personeel op basis van inhuur (factuurbasis).

6.4 Situatie per 1-1-2016

Met ingang van 1-1-2016 werken de volgende mensen voor saMBO-ICT:

Naam	Werkgever	(M) MBO Raad (D) Detachering (I) Inhuur	Omvang
Jan Bartling	MBO Raad	M	1,0
Tiny Verbeek	MBO Raad	M	0,6
Esther Schoutema	MBO Raad	M	0,8
Henk-Jan van Ginkel	MBO Raad	M	1,0
Bert van Daalen	Wellantcollege	D	0,4
Willem Karssenberg	MBO Raad	M	0,9
Maaïke Stam	ZZP	I	Project MBOcloud
Koen van der Drift	ZZP/Twynstra Gudde	I	Project MBOcloud (tot Q4)

In verband met de inzet voor het project Doorontwikkelen BRON zijn in 2016 enkele mensen extra ingezet, zoals Tonny Plas, Annemiek Schulten. Ten behoeve van Onderwijslogistiek is Edith Hofstede in het najaar begonnen op basis van detachering.

7 Financieel

7.1 Bijdrage instellingen 2016

In 2016 is de bijdrage van de instellingen gefactureerd volgens het bestaande model een vast bedrag plus een deel dat afhankelijk is van het aantal gewogen studenten. In 2016 was het wederom een vast bedrag van € 3.000 en het bedrag per gewogen student van € 1,00. Dit laatste bedrag is in 2015 verhoogd van € 0,72 naar € 1,00 vanwege de sectorale bijdrage aan SURF, die op deze wijze wordt doorbelast aan de instellingen. De facturatie heeft in mei plaatsgevonden.

7.2 Speciale bijdrage

In 2010 is het BVE-Platform opgegaan in saMBO-ICT. Het BVE-Platform had nog de nodige vorderingen, onder andere op SDGI. Met de afronding van het BVE-Platform wordt een bedrag overgemaakt naar saMBO-ICT. Er is inmiddels een voorschot uitbetaald. Het is de bedoeling het bedrag te besteden aan een specifiek doel, in lijn met het BVE-Platform. Op verschillende plekken is reeds de oproep gedaan om met ideeën te komen. Het bestuur wordt gevraagd mee te denken aan een specifiek doel of doelen.

7.3 Subsidie

In 2016 zijn subsidies verleend op drie terreinen:

- Het project Focus op Vakmanschap. Op basis van die subsidie zijn verplichtingen aangegaan voor het jaar 2016. Er zijn op basis van het programma kwartaalrapportages opgeleverd aan OCW. In december 2016 zijn de vervolgplannen ingediend voor 2017.
- Het programma MBOcloud is in 2015 gestart in de samenwerking met SURF. Het programma liep tot en met 2016, maar is met toestemming van OCW verlengd voor 2017.
- Het programma Informatiebeveiliging en Privacy is gestart in 2015 en liep door in de eerste helft van 2016. Het is een ondersteuning van de activiteiten rondom IBP.

7.4 Realisatie begroting 2016 (voorlopig)

saMBO-ICT vormt een fiscale eenheid met de MBO Raad. Om die reden maakt de geconsolideerde jaarrekening van saMBO-ICT deel uit van de jaarrekening van de MBO Diensten en wordt door de accountant van de MBO Diensten vastgesteld.

In het voorjaar van 2017 zal de jaarrekening gepubliceerd worden.